

Rapportage 2017

Voortgangsrapportage over het werk van BBK in 2017
t.b.v. de Generale Synode 2020

Inhoud

BBK sectie 1 (Beleid en ICRC).....	2
BBK Sectie 2 (publiciteit en Lux Mundi).....	2
BBK sectie 3 (Canada, Verenigde Staten en Europa m.u.v. Spanje en Portugal).....	4
BBK sectie 4 (Azië, Australië en Nieuw Zeeland).....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
BBK sectie 5 (Afrika en Spaans/Portugeessprekende landen)	4

BBK sectie 1 (Beleid en ICRC)

Het werk in sectie 1 (beleid en coördinatie) heeft in 2017 goede voortgang gehad. We zijn God dankbaar voor contacten die konden worden onderhouden met kerken in het buitenland. Het is een voorrecht om als deputaten BBK in deze contacten iets te proeven van het wereldwijde werk van de Heer van de kerk.

Het was het jaar dat de generale synode Meppel vergaderde. De besluiten over M/V en ambt hadden een grote impact op ons werk in de contactoefening met buitenlandse kerken. Veel van onze zusterkerken in het buitenland geven aan dat zij zorgen hebben over de richting waarin de GKv zich beweegt. Een aantal kerken heeft in 2017 de relatie met ons óf verbroken, of van nieuwe condities voorzien. Andere zusterkerken overwegen iets dergelijks. Meer hierover staat in de rapportage van de andere secties.

De buitenlandweek

We mochten veel afgevaardigden van kerken uit het buitenland ontmoeten tijdens de buitenlandweek van de G.S. Meppel. Alle lof voor de samenwerking met Deputaten Administratieve Ondersteuning voor de voorbereiding daarvan. Er waren ruime mogelijkheden voor onderlinge contactoefening. Op de donderdag van die week konden de buitenlandse afgevaardigden in gesprek met leden van de synode en deputaten over het onderwerp Man/Vrouw en ambt. De nadruk lag hierbij op de inbreng van onze buitenlandse zusterkerken.

ICRC

In juli werd de 9^e ICRC conferentie gehouden in Jordan (Ontario, Canada). De conferentie is namens BBK bijgewoond door Melle Oosterhuis en Jan-Matthijs van Leeuwen. Naar aanleiding van het besluit van de GS Meppel, kort daarvoor, om alle ambten voor vrouwen in de gemeente te openen, heeft de ICRC het besluit genomen om de GKv als lidkerk te schorsen. Genoemd werd dat het betreffende besluit in strijd is met de Schrift en met de constitutie van de ICRC. Uitgesproken werd ook dat, mocht de GKv zich niet bekeren, op de eerstvolgende conferentie ons lidmaatschap ter discussie zal worden gesteld.

Het besluit werd genomen met een grote meerderheid van stemmen. Leden van onze kerken kunnen wel hun werkzaamheid in de verschillende commissies van de ICRC voortzetten tot de volgende conferentie.

Op de conferentie werden ook besluiten genomen over Lux Mundi. Daarover rapporteert sectie 2.

Naar aanleiding van het besluit van de ICRC over onze kerken heeft ds. Jos Colijn besloten zijn functie als voorzitter van de EuCRC neer te leggen. Vanuit ons bureau zullen we wel de organisatie van de komende EuCRC, in 2018, ondersteunen.

Relaties en beleidsontwikkeling

Niet alleen van de kant van de ICRC bereikten ons reacties op het genoemde synodebesluit. Er waren in 2017 ook al reacties van afzonderlijke verontruste zusterkerken. Zie hiervoor de rapportage van de verschillende secties.

In 2017 maakten we als deputaten BBK een begin met de vraag: hoe moeten we de komende tijd gestalte geven aan ons werk, nu de relatie met veel van onze zusterkerken gaat veranderen? En wat staat ons te doen naar aanleiding van het besluit van de ICRC?

Hiervoor is geen vast plan beschikbaar. Wat we in deze periode van meer onderlinge spanningen zeker zullen doen is elkaar opzoeken en het gesprek aangaan, meer nog dan voorheen. Juist nu is er het nodige te bespreken. Er zijn onderlinge verschillen ontstaan, en we willen van onze kant al het mogelijke doen in gesprek te zijn met onze buitenlandse zusters. Juist nu kan de waarde en wederkerigheid van onze relaties naar voren komen. We bidden de Here dat Hij de contacten zal zegenen.

Bemensing

In dit synodejaar kwam er een eind aan het werk van een aantal deputaten en zijn er nieuwe deputaten benoemd. Afgetreden zijn: zr. K. v.d. Linde-v.d. Velden, en de brs. (ds.) J.M. Batteau, (ds.) A.P. Feijen, (ds.) J.M. van Leeuwen, H.H. v.d. Linden, (ds.) M.H. Oosterhuis.

Nieuw aangetreden: zr. A. Knol, en de predikanten D.S. Dreschler, R. IJbema, A.S. v.d. Lugt en H. Venema.

Peter Bakker bleef onze voorzitter. Verder is de bemensing van sectie 1 als volgt geworden: Rinze IJbema (tweede voorzitter), Arjan Grashuis (penningmeester), Joop Schreuder (algemeen secretaris).

Bureau

We zijn dankbaar voor het werk van Anja Mijnheer en Joke de Haan. Zij zijn spil in het werk van BBK door hun secretariaatswerk op het bureau BBK. Ze hebben zich ook geweldig ingezet voor de organisatie van de buitenlandweek tijdens de synode.

Financiën

Financieel kon alles in goede orde worden afgewikkeld. De uitgaven bleven onder de begroting. Met deputaten F&B vond goed overleg plaats.

BBK Sectie 2 (publiciteit en Lux Mundi)

Op dit moment bestaat sectie 2 uit Marike Blok (voorzitter) en Johan de Jong. Bovendien is Anja Mijnheer namens bureau BBK ook bij de vergaderingen aanwezig. In 2017 heeft Piet Houtman namens de redactie van Lux Mundi meegedraaid in sectie 2, maar na de overgang van Lux Mundi naar de ICRC is dit ten einde gekomen.

Lux Mundi naar ICRC

Sinds 2017 valt het blad Lux Mundi niet meer onder de verantwoordelijkheid van BBK. In juni 2017 heeft de ICRC het volgende voorstel van BBK aangenomen:

“the proposal to the ICRC meeting 2017 in Hamilton (Can.) to accept as her responsibility to provide the member churches with a magazine like Lux Mundi for mutual communication and theological instruction. This could be realized by transitioning Lux Mundi to become a magazine/journal on behalf the ICRC, published by a newly installed standing committee. It could function as a means for exchange of information among the member churches of the ICRC.”

De ICRC heeft een ‘Publications Committee’ benoemd, waaronder een ‘Magazine Subcommittee’. Deze laatste vormt de redactie van Lux Mundi. Ria Nederveen is (als voormalig hoofdredacteur van Lux Mundi) benoemd als adviseur van het ‘Magazine Subcommittee’. In het najaar van 2017 heeft de praktische overdracht van abonneebestanden plaatsgevonden en het eerste nummer namens de ICRC is in het voorjaar van 2018 verschenen. (zie ook de ICRC website <https://www.icrconline.com/lux-mundi>)

Publiciteit

Het afgelopen jaar heeft BBK geparticipeerd in Naast (het blad van de gezamenlijke regionale samenwerkingsverbanden). In 2017 hebben we twee maal een artikel mogen plaatsen en ook in 2018 is dit het geval. Het blad wordt toegestuurd aan alle GKv kerken en zo mogelijk via de postvakken van gemeenteleden verspreid.

Ook op de BBK website worden nieuwsberichten en impressies van de diverse reizen gepubliceerd. Daarnaast geeft de website basisinformatie over onze buitenlandse contacten. In het geval men graag meer informatie wil hebben kan men een email sturen aan het bureau, waarvan met enige regelmaat gebruik wordt gemaakt.

Communicatieplan

In januari 2018 verzorgde Maaïke Oosten (GKv communicatie adviseur) een informatieavond voor deputaatschappen over communicatie, waarbij BBK ook aanwezig was. Met de informatie en inspiratie van die avond is BBK aan de slag gegaan om een communicatieplan te maken, zodat communicatie breder wordt opgepakt en ook een meer structureel onderdeel wordt van de werkzaamheden van BBK. Zonder bijzonderheden wordt dit plan lopende het jaar 2018 vastgesteld.

BBK sectie 3 (Canada, Verenigde Staten en Europa m.u.v. Spanje en Portugal)

Generale Synode Meppel 2017

Het werk van sectie 3 is in 2017 gestempeld geweest door de buitenlandweek tijdens de GS Meppel. In deze week is aan de vertegenwoordigers van de zusterkerken ruim de gelegenheid gegeven om met name te reageren op het deputatenvoorstel om de ambten van diaken, ouderling en predikant open te stellen voor vrouwen. Uit de aan de synode gezonden brieven en de ter synode gehouden toespraken is gebleken dat al onze zusterkerken in Europa zich tegen dit voorstel keren. Nadat de synode toch de ruimte had gegeven aan de kerken om vrouwen in alle ambten toe te laten, heeft de Reformed Presbyterian Church of Ireland de zusterkerkrelatie met de GKv verbroken. De Evangelical Presbyterian Church of Ireland heeft de zusterkerkrelatie opgeschort. De andere zusterkerken hebben hun bezorgdheid over de koers van de GKv geuit. Dit geldt ook voor de diverse contactkerken

EuCRC

Het besluit van de ICRC om de relatie met de GKv op te schorten ('to suspend') heeft ook gevolgen gekregen voor de EuCRC. Voorzitter Jos Colijn heeft zijn functie ter beschikking gesteld. Dit is door de andere leden van de board aanvaard. David McKay van de RCPI heeft zijn plaats ingenomen. Het aanbod van de *treasurer* Lucius de Graaff en *BBK-official* Anja Mijnheer om de financiële en administratieve zaken voor de EuCRC 2018 in Engeland te regelen, is aanvaard.

Europa

Het is gebruikelijk om in het jaar dat de generale synode van de GKv wordt gehouden, geen buitenlandse kerken worden bezocht. Bij uitzondering hebben Albert Pieter Feijen en Lucius de Graaff Turkije bezocht om kennis te maken met de Geref. Kerk in Izmir (Smyrna). De plaatselijke predikant Fikret Böcek had de EuCRC 2016 in Nederland bezocht en stelde een bezoek namens de GKv zeer op prijs. De gemeente in Izmir is onderdeel van een 'kerkverband' van 5 gemeenten.

Henk van de Linde en Roland Schipper hebben om dezelfde reden een eerste bezoek gebracht aan een kerkgenootschap dat op ons pad is gekomen: de International Presbyterian Church die nauwe contacten onderhoudt met de zusterkerken EPCI, EPCEW en FCS.

Noord-Amerika

In de voorgaande jaren is intensief contact geweest met de zusterkerken in Noord-Amerika over het door hen bestreden deputatenvoorstel om in de GKv vrouwen toe te laten tot alle ambten. Nadat de GS Meppel dit voorstel had overgenomen is door sectie 3 in overleg met het moderamen van de synode nagedacht hoe het gesprek met de Noord-Amerikaanse broeders en zusters kan worden voortgezet.

Sectie 4 (Oceanië en Zuid-Oost Azië)

Sectie 4 heeft de kerken in Oceanië en Zuid-Oost Azië in haar portefeuille. De contacten in deze regio's zijn verdeeld over drie koppels.

Oceanië

Wij onderhouden relaties met drie zusterkerken in **Australië** en **Nieuw-Zeeland**: de RCNZ en de FRCA (die onderling zusterkerken zijn) en de PCEA (die wel zusterkerkrelaties onderhoudt met de RCNZ, maar niet met de FRCA.) In oktober 2017 werd de synode van de RCNZ bezocht. Daar werd besloten – en dat is tekenend voor de afbakening van deze kerken t.o.v. de ambten – om enerzijds de zusterkerkrelatie met de GKSA op een lager niveau te brengen, vanwege de keuze van die kerken zusters tot het ambt van diaken toe te laten, maar anderzijds de relatie wel voort te zetten vanwege de bevestiging vanuit die kerken dat dit niet de opmaat is tot het openstellen van alle ambten voor vrouwen. Ten opzichte van de GKv besloot de synode dan ook de relatie op te schorten, en – bij geen verandering van koers – in 2020 te verbreken. Dit komt overeen met wat eerder door de FRCA werd besloten, met de te verwachten verbreking van de zusterkerkrelatie in 2018. Wat de PCEA betreft: deputaten van die kerken zien geen andere optie dan op hun synode (eveneens in 2018) de relatie te verbreken.

Er kan niet anders dan geconstateerd worden dat de waterscheiding in de relaties met deze drie kerken gepasseerd is. Dan rijst de vraag: in welke hoedanigheid en met welke insteek/ boodschap bezoeken wij nog één (laatste) keer hun synodes? Wij menen dat deze vraag breder besproken moet worden, omdat deze ook speelt ten opzichte van zusterkerken in andere werelddelen

Zuid-Oost Azië

Met diverse betrokkenen rondom **India** wordt een afstemoverleg gepland (o.a. BBK, VN en RSV India en RSV Zuid-India).

In september 2017 heeft Arjan Grashuis in **Zuid-Korea** de GA van de KPCK bezocht (tijdens een zakelijk bezoek aan Korea, geen geplande BBK reis). De openstelling van alle ambten voor de vrouw bij de GKv is als een schok bij de KPCK binnengekomen. Met de KPCK is inmiddels contact gezocht in hoeverre nader overleg tussen KPCK en GKv nuttig is met betrekking tot dit onderwerp. De KPCK zal naar verwachting op haar GA in september 2018 besluiten over de positie van de vrouw in de ambten, en wat dit betekent voor de zusterkerkrelatie met de GKv. In het najaar van 2016 heeft Johannes Veldhuizen namens BBK in **Indonesië** de nationale synode van de GGRI bijgewoond. Daarna heeft hij de opening van de regionale synode van de GGRI NTT meegemaakt. En aansluitend heeft hij nog een bezoek gebracht aan de GGRI Papua. Op uitnodiging van de Gereja Kristus Tuhan (GKT) in Malang heeft op verzoek van BBK Henk Venema de algemene synode van deze kerken bijgewoond, samen met Kees Haak (en echtgenote). Deze kerk wil graag een zusterkerkrelatie met de GKv opbouwen. De bezoekers hebben van deze kerk een heel positieve indruk gekregen en stellen voor om de contacten voort te zetten. Er zijn trouwens ook andere reformatorische kerken in Indonesië die voor contact met de BBK in aanmerking zouden kunnen komen. In december 2017 heeft de GGRI KalBar een regionale synode gehouden. Op de uitnodiging om deze synode bij te wonen is schriftelijk gereageerd. Wat Indonesië betreft is er regelmatig contact en uitwisseling met de RSV Indonesië Mission | Verre Naasten. Zo is Henk Venema gevraagd om ook Indonesië Mission | Verre Naasten te vertegenwoordigen op de genoemde synode van de GKT.

Sectie intern

Er zijn in 2017 enkele wijzigingen opgetreden in de bemensing van de sectie: de Synode van Meppel heeft Simon van der Lugt en Henk Venema benoemd ter vervanging van respectievelijk Melle Oosterhuis en Karin van der Linde-Van der Velden. Bij hun afscheid zijn Melle en Karin hartelijk bedankt voor het vele werk dat zij altijd vanuit een grote en vaak ook persoonlijke betrokkenheid gedaan hebben. Wat betreft de taakverdeling binnen de sectie is het volgende veranderd: Henk Venema is secretaris geworden en Simon van der Lugt notulist. En de landenkoppels zijn opnieuw ingedeeld.

BBK sectie 5 (Afrika en Spaans/Portugeessprekende landen)

Benin

Zoals in vorige jaren blijven wij op de hoogte van ontwikkelingen via de Benincommissie

Brazilië

Drenthe Mission is er wel geweest, opnieuw bleek m/v een gevoelig dossier, evenals homoseksualiteit. Afgevaardigden van de IPB hebben de buitenlandweek bezocht.

Congo

Een afgevaardigde heeft de buitenlandweek bezocht.

Kenia

Zowel de AEPC als de RCEA hebben de buitenlandweek bezocht. We gaan onderzoeken of wij als BBK wel echt toegevoegde waarde hebben voor de AEPC en RCEA, naast het werk van de Keniacommissie.

Nigeria

Er is moeilijk contact te krijgen met de general secretary. DVN heeft besloten om te stoppen om contact te leggen met hem. We plannen nu geen bezoek. En het is de vraag of we een zusterkerkrelatie met hen moeten willen onderhouden.

Oeganda

De PCU heeft de buitenlandweek bezocht. Bewust stuurt deze kerk steeds verschillende afgevaardigden. Het contact is goed en warm. Er zijn tegelijk geen echte bijzonderheden.

Portugal

Wij hebben besloten om niet meer te investeren in de relatie met de ICPdP. Dit heeft jarenlang niets opgeleverd. P.M. In 2018 leggen zij toch contact!

Spanje

Joop Schreuder en Theo Havinga hebben een kort bezoek gebracht, dat zeer werd gewaardeerd. Het is wel mooi dat een theologische opleiding onder invloed van mensen van de IRE rechtzinniger is geworden.

Venezuela

Het contact verloopt erg moeizaam. Vanuit Verre Naasten is er een bezoek gebracht. Voor ons als BBK was dit niet mogelijk. Voorlopig is er niks anders te doen dan op de hoogte blijven via Verre Naasten.

Zuid Afrika

De GKSA en de VGKSA hebben de buitenlandweek bezocht. Joop Schreuder en Alexandre Pedro hebben op hun beurt de synode van de VGKSA bezocht. Het vertrouwen in Nederland is weg door de besluiten van de synode. Er is veel verdriet over M/V-besluit. Men proeft een ander schriftgebruik. Er is ook wantrouwen richting Kampen. Joop en Alexandre konden in deze besprekingen een goede rol spelen. De zusterkerkrelatie is niet verbroken, maar attestaties worden niet meer zonder aanvullend gesprek aanvaard.